

De zeehond, knuffel- of roofdier ?

Of het nu op de televisie was of in het echt, je hebt ze vast wel eens gezien: zeehonden die je met van die grote zwarte ogen nieuwsgierig aankijken. Zeehonden hebben je zo voor zich gewonnen. Zeker jonge zeehonden zien er heel aaibaar uit. Helaas laten ze zich niet door ons knuffelen, het zijn echte roofdieren!

Perfectie

Er komen in de wereld zo'n 30 verschillende soorten zeehonden voor. Elke soort ziet er anders uit en leeft ook een beetje anders. Bij ons in de Waddenzee leven twee soorten zeehonden; de grijze en de gewone zeehond.

Zeehonden zijn perfect aangepast aan het leven in zee. Dankzij hun gestroomlijnde lijf kunnen ze snel zwemmen. Hun dikke speklaag en speciale vacht vormen een goede bescherming tegen de kou. Met hun gevoelige snorharen speuren ze naar de onder het zand verstopte platvissen. Per dag eten ze wel 3 tot 5 kilogram vis, dat zijn ongeveer 10 tot 15 platvissen! Voor het eten van die vis hebben ze vlijmscherpe tanden.

De jonge zeehond

De ondiepe Waddenzee is ideaal voor zeehonden; er is veel vis en op de droogvallende zandbanken kunnen ze lekker luieren in de zon. Hier worden de jongen geboren en gezoogd. Zeehonden zijn namelijk zoogdieren. De jongen van de gewone zeehond worden in juni geboren en drinken dan melk bij hun moeder. Dat is niet zomaar melk, maar hele vette melk, (wel 10 keer zo vet als melk van een koe), waar ze goed van groeien. Na vier weken krijgen ze niets meer en moeten ze zelf garnalen en kleine vissen vangen.

De jongen van de grijze zeehond worden in de winter geboren. Gelukkig hebben ze meteen bij de geboorte een dikke vacht, want het kan dan flink koud zijn. De grijze zeehond is groter en zwaarder dan de gewone zeehond en heeft een kegelvormige kop. Zo is het mannetje van de grijze zeehond 330 kilo, terwijl het mannetje van de gewone zeehond 'maar' 100 kilo weegt. De grijze zeehond is ook nieuwsgieriger. Je moet maar goed opletten als je op de waddeneilanden langs het strand of op de dijk loopt. Soms zie je ineens een kop van een zeehond boven water komen die je nieuwsgierig aankijkt.

Kwijtgeraakt

Vroeger werden de zeehonden in Nederland bejaagd. Niet alleen vanwege hun bontvelletje, maar ook omdat de vissers vonden dat de zeehonden de vis opaten, die zij anders hadden kunnen vangen. Gelukkig mag er tegenwoordig niet meer op zeehonden gejaagd worden. De meeste mensen kijken nu anders naar zeehonden, ze vinden dat ze met rust gelaten moeten worden. Een enkele keer gebeurt het dat mensen uit nieuwsgierigheid te dicht bij de zeehonden op de zandplaten komen. Daardoor zwemt de moeder in paniek weg. Vaak zo snel, dat het jong niet kan volgen, het raakt dan zijn moeder kwijt. Dat kwijtraken kan trouwens ook tijdens een flinke storm gebeuren. Als zo'n beest zijn moeder niet meer terugvindt, komt hij soms in een zeehondenopvang terecht zoals bij Ecomare op Texel, waar hij wordt grootgebracht en teruggezet in zee.

Ecomare

Het opvangen van zeehonden op Texel is begonnen in de jaren '50 toen het heel slecht ging met deze dieren. De gedachte achter de opvang was de zeehond als soort te helpen, door zieke en verzwakte dieren weer beter en sterk te maken en terug in zee te zetten. Tegenwoordig gaat het gelukkig zo goed met de zeehond dat de soort zichzelf wel in stand zal houden, zelfs als er een ziekte uitbreekt. Opvang van zeehonden is gelukkig niet meer nodig om zeehonden voor uitsterven te beschermen.

Jong van de grijze zeehond

Jong van de gewone zeehond

Opvangzeehonden worden door Ecomare uitgezet

Zeehondenpopulatie

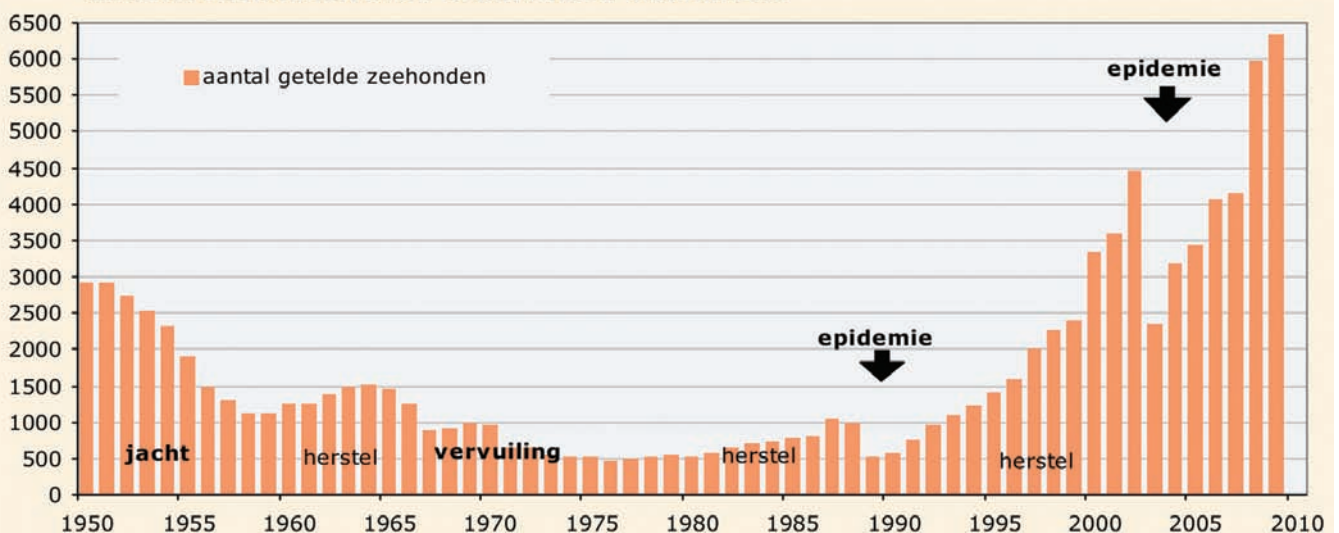
Het totaal aantal dieren van een soort in een bepaald gebied noemen we ook wel 'populatie'.

Met de populatie gewone zeehonden ging het ten tijde van de jacht niet zo goed. Er waren er rond 1959 nog ongeveer 1000 in de Nederlandse Waddenzee, terwijl er in de tijd daarvoor zo'n 3000 leefden. Toen in 1962 de jacht verboden werd, ging het weer iets beter, maar dat duurde niet lang.

De vervuiling in de Waddenzee werd in die tijd steeds erger en veel zeehonden gingen dood door de giftige stoffen in de zee. In 1975 waren er nog maar minder dan 350 zeehonden over...

Juist toen het weer wat beter leek te gaan brak in de jaren '80 een zeehondenziekte uit. Veel zeehonden legden het loodje en men was bang dat de zeehond uit zou sterven. Maar de sterksten bleven leven en kregen gezonde jongen. In 2002 waren er rond de 6000 gewone zeehonden in het Nederlandse deel van het wad. Helaas brak toen hetzelfde zeehondenvirus opnieuw uit en stierven dit keer duizenden zeehonden. De helft van het aantal zeehonden, zo'n 3000, overleefde de ziekte en ook nu zijn dit de sterksten. Tellingen in 2009 wijzen uit dat de populatie zich heeft kunnen herstellen.

Gewone zeehonden in de Nederlandse Waddenzee

Opdracht zeehonden

1. Noem eens twee belangrijke verschillen tussen de grijze en de gewone zeehond?

gewone zeehond

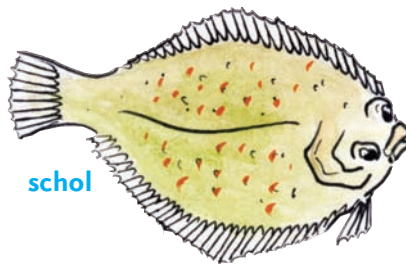
grijze zeehond

2. Heb je wel eens een zeehond in het wild gezien?
Zo ja, waar dan en wat deed deze zeehond?

3. Hieronder zie je de namen van dieren staan. Wie eet wat?
Zet pijltjes van het voedsel naar de 'eter'.

kleine vis

schol

plankton

zeehond

Kun je hier een voedselketen van maken?
Zet de namen van de dieren in het juiste hokje.
Eindig met het grootste dier.

